A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2021. május 12.*

„Előzetes döntéshozatal – A Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény – 54. cikk – Az Európai Unió Alapjogi Chartája – 50. cikk – A *ne bis in idem* elve – EUMSZ 21. cikk – A személyek szabad mozgása – Az Interpol vörös riasztása – (EU) 2016/680 irányelv – A vörös riasztásban szereplő személyes adatok kezelésének jogszerűsége”

A C-505/19. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Verwaltungsgericht Wiesbaden (wiesbadeni közigazgatási bíróság, Németország) a Bírósághoz 2019. július 3-án érkezett, 2019. június 27-i határozatával terjesztett elő a

WS

és

a **Bundesrepublik Deutschland**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, R. Silva de Lapuerta elnökhelyettes, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, A. Prechal, M. Ilešič, L. Bay Larsen, A. Kumin és N. Wahl tanácselnökök, T. von Danwitz, F. Biltgen, P. G. Xuereb (előadó), L. S. Rossi, I. Jarukaitis és N. Jääskinen bírák,

főtanácsnok: M. Bobek,

hivatalvezető: M. Krausenböck tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2020. július 14-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– WS képviseletében kezdetben: S. Wolff és J. Adam, később: J. Adam és S. Schomburg Rechtsanwälte,

– a Bundesrepublik Deutschland képviseletében M. Meyer, L. Wehle és A. Hansen, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

– a belga kormány képviseletében kezdetben: C. Van Lul, M. Van Regemorter, M. Jacobs, C. Pochet, J.-C. Halleux és P.-J. De Grave, később: M. Van Regemorter, M. Jacobs, C. Pochet, J.-C. Halleux és P.-J. De Grave, meghatalmazotti minőségben,

– a cseh kormány képviseletében T. Machovičová, M. Smolek és J. Vláčil, meghatalmazotti minőségben,

– a dán kormány képviseletében kezdetben: J. Nymann-Lindegren, P. Z. L. Ngo és M. S. Wolff, később: J. Nymann-Lindegren és M. S. Wolff, meghatalmazotti minőségben,

– a német kormány képviseletében J. Möller és D. Klebs, meghatalmazotti minőségben,

– a görög kormány képviseletében S. Charitaki, E.-M. Mamouna és A. Magrippi, meghatalmazotti minőségben,

– a spanyol kormány képviseletében L. Aguilera Ruiz, meghatalmazotti minőségben,

– a francia kormány képviseletében A.-L. Desjonquères, A. Daniel, D. Dubois és T. Stehelin, meghatalmazotti minőségben,

– a horvát kormány képviseletében G. Vidović Mesarek, meghatalmazotti minőségben,

– a holland kormány képviseletében M. K. Bulterman és H. S. Gijzen, meghatalmazotti minőségben,

– a lengyel kormány képviseletében B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben,

– a román kormány képviseletében kezdetben: C.-R. Canțăr, S.-A. Purza és E. Gane, később: E. Gane és S.-A. Purza, meghatalmazotti minőségben,

– a finn kormány képviseletében M. Pere, meghatalmazotti minőségben,

– az Egyesült Királyság kormánya képviseletében Z. Lavery, meghatalmazotti minőségben, segítője: C. Knight barrister,

– az Európai Bizottság képviseletében M. Wasmeier, D. Nardi és H. Kranenborg, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2020. november 19-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a Benelux Gazdasági Unió államai, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Francia Köztársaság kormányai között a közös határaikon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről szóló, 1985. június 14-i Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló, 1990. június 19-én Schengenben aláírt és 1995. március 26-án hatályba lépett egyezmény (HL 2000. L 239., 19. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 2. kötet, 9. o.; a továbbiakban: SMVE) 54. cikkének, az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 50. cikkének, az EUMSZ 21. cikknek és a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016.

április 27-i (EU) 2016/680 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek (HL 2016. L 119., 89. o.; helyesbítés: HL 2018. L 127., 7. o.), különösen pedig ezen irányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontjának, valamint a 8. cikke (1) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a WS és a Bundeskriminalamt (szövetségi bűnügyi rendőrség, Németország; a továbbiakban: BKA) által képviselt Bundesrepublik Deutschland (Németországi Szövetségi Köztársaság) között a Németországi Szövetségi Köztársaság által annak érdekében meghozandó intézkedések tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, hogy megvédje WS-t a szabad mozgáshoz való jogának gyakorlását érintő, a Bűnügyi Rendőrség Nemzetközi Szervezete (Interpol) által valamely harmadik állam kérésére kiadott vörös riasztás közzétételéből adódó hátrányos következményekkel szemben.

Jogi háttér

A nemzetközi jog

Az Interpol alapokmánya

3 Az Interpol 1956-ban Bécsben elfogadott és legutóbb 2017-ben módosított alapokmánya (a továbbiakban: az Interpol alapokmánya) 2. cikkének a) pontja kimondja, hogy az Interpol célja többek között „a különböző országokban hatályban lévő jogszabályok adta kereteken belül, illetve az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata szellemében a bűnügyi rendőrhatóságok közötti lehető legszélesebb kölcsönös segítségnyújtás biztosítása és elősegítése”.

4 Az alapokmány 31. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Az [Interpolnak] céljai elérése érdekében szüksége van a tagjai folyamatos és aktív együttműködésére, akiknek mindent meg kell tenniük, hogy az országuk jogszabályaival összhangban kellő gondossággal vegyenek részt a tevékenységében.”

Az Interpol adatkezelési szabályzata

5 Az Interpol 2011-ben elfogadott és legutóbb 2019-ben módosított adatkezelési szabályzata (a továbbiakban: az Interpol adatkezelési szabályzata) 1. cikkének 7. pontja a következőképpen rendelkezik:

„E rendelet alkalmazásában:

[…]

7. nemzeti iroda: az [Interpolhoz tartozó] ország által az [Interpol alapokmányának] 32. cikkében előírt összekötő feladatok ellátására kijelölt szervezet.”

6 E szabályzatnak „Az Interpol figyelmeztető jelzéseinek rendszere” című 73. cikkének (1) bekezdése szerint:

„Az Interpol figyelmeztető jelzéseinek rendszere meghatározott célból közzétett, színkódon alapuló figyelmeztető jelzésekből és az előbbi jelzések körébe nem tartozó, különleges együttműködés keretében közzétett speciális figyelmeztető jelzésekből áll.”

7 Az említett szabályzatnak „A figyelmeztető jelzések végrehajtása” című 80. cikke értelmében:

„(1) A nemzeti irodáknak a következőket kell továbbítaniuk:

a) országuk valamennyi hatáskörrel rendelkező hatóságának a lehető legrövidebb időn belül és nemzeti jogszabályaikkal összhangban, a figyelmeztető jelzésben feltüntetett valamennyi adatot, valamint a figyelmeztető jelzéssel kapcsolatos frissítéseket;

[…]”

8 Az említett szabályzatnak „A vörös riasztások célja” című 82. cikke kimondja:

„A vörös riasztásokat valamely nemzeti iroda vagy a nyomozás, illetve a büntetőeljárás lefolytatására jogosult valamely nemzetközi szervezet kérelmére kell közzétenni a körözött személy felkutatása, elfogása, őrizetbe vétele vagy a szabad mozgásának kiadatás, átadás vagy más jogszerű intézkedés céljából való korlátozása érdekében.”

9 Az Interpol adatkezelési szabályzatának „A vörös riasztások közzétételére vonatkozó konkrét feltételek” című 83. cikke (2) bekezdésének b) pontja úgy rendelkezik, hogy a vörös riasztást csak akkor lehet közzétenni, ha elegendő jogi információ áll rendelkezésre, ideértve az érvényes elfogatóparancsra vagy az azonos joghatályú bírósági határozatra történő utalást.

10 E szabályzatnak „A körözött személy felkutatása esetén meghozandó intézkedések” című 87. cikke a következőket írja elő:

„A következő intézkedéseket kell hozni, ha a vörös riasztással érintett személy tartózkodási helyét felderítik:

a) Az az ország, ahol a körözött személyt megtalálták:
   i. haladéktalanul tájékoztatja – a nemzeti jogból és az alkalmazandó nemzetközi szerződésekből eredő korlátozásokra is figyelemmel – a vörös riasztást kezdeményező nemzeti irodát vagy nemzetközi szervezetet, továbbá a Főtitkárságot arról, hogy megtalálták a körözött személyt;
   ii. meghoz minden egyéb, a nemzeti jog és az alkalmazandó nemzetközi szerződések által megengedett intézkedést, mint például a körözött személy ideiglenes letartóztatása vagy mozgásának felügyelete vagy korlátozása.

b) A vörös riasztást kezdeményező nemzeti iroda vagy nemzetközi szervezet, amint értesítették arról, hogy a körözött személyt egy másik országban megtalálták, haladéktalanul intézkedik, és biztosítja az érintett személy tartózkodási helye szerinti ország vagy a Főtitkárság által kért adatok és igazoló okmányok – a konkrét ügyre vonatkozóan meghatározott határidőn belüli – gyors továbbítását.

[…]”

Az uniós jog

Az SMVE

11 Az SMVE III. címének „A kétszeres büntetés tilalma *(ne bis in idem)* elvének alkalmazása” című 3. fejezetében található 54. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Az ellen a személy ellen, akinek a cselekményét a Szerződő Felek egyikében jogerősen elbírálták, ugyanazon cselekmény alapján nem lehet egy másik Szerződő Fél területén büntetőeljárást indítani, amennyiben elítélés esetén a büntetést már végrehajtották, végrehajtása folyamatban van, vagy az ítélet meghozatalának helye szerinti Szerződő Fél jogszabályainak értelmében azt többé nem lehet végrehajtani.”

12 Az SMVE 57. cikkének (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) Ha egy Szerződő Fél egy személyt bűncselekmény elkövetésével gyanúsít, és e Szerződő Fél eljárni jogosult hatóságai szerint alaposan feltehető, hogy a gyanúsítás e személy ugyanazon cselekményével kapcsolatos, amelyet egy másik Szerződő Félnél már jogerősen elbíráltak, ezek a hatóságok – ha szükségesnek látják – a vonatkozó információk érdekében megkeresik annak a Szerződő Félnek az eljárni jogosult hatóságait, amelynek területén már határozatot hoztak.

(2) A kért információkat a lehető legrövidebb időn belül rendelkezésre bocsátják, és a továbbiakban a folyamatban lévő eljárás során figyelembe veszik.”

Az Európai Unió és az Amerikai Egyesült Államok közötti kiadatásról szóló megállapodás

13 Az Európai Unió és az Amerikai Egyesült Államok között a kiadatásról szóló, 2003. június 25-i megállapodás (HL 2003. L 181., 27. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 161. o.; a továbbiakban: EU–USA-megállapodás) a halálbüntetésre vonatkozó 13. cikke kivételével nem ír elő a kiadatás megtagadásával kapcsolatos konkrét okokat.

14 E megállapodásnak „Az eltérés tilalma” című 17. cikke szerint:

„(1) E megállapodás nem érinti a megkeresett állam azon jogát, hogy az e megállapodásban nem szabályozott ügyhöz kapcsolódó olyan elutasítási okokra hivatkozzon, amelyek a tagállam és az Amerikai Egyesült Államok között hatályban lévő kétoldalú kiadatási szerződésnek megfelelően rendelkezésre állnak.

(2) Amennyiben a megkeresett államot alkotmányos elvei vagy a végső, kötelező bírósági határozatok esetleg megakadályozzák kiadatási kötelezettsége teljesítésében, és ezen ügy megoldását e megállapodás vagy az alkalmazandó kétoldalú szerződés nem írja elő, a megkeresett és a megkereső állam között konzultációkat kell folytatni.”

A 2016/680 irányelv

15 A 2016/680 irányelv (2), (25) és (64) preambulumbekezdése kimondja:

„(2) A természetes személyek alapvető jogainak és szabadságainak a személyes adataik kezelése tekintetében történő védelméhez kapcsolódó alapelvek és szabályok a természetes személyek állampolgárságától és lakóhelyétől függetlenül tiszteletben tartják e természetes személyek

alapvető jogait és szabadságait, különösen ami a személyes adataik védelméhez való jogukat illeti. Ez az irányelv szándékoltan hozzájárul a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség megteremtéséhez.

[…]

(25) Valamennyi tagállam tagsággal rendelkezik [az Interpolban]. Az Interpol feladatának teljesítése céljából személyes adatokat kap, tárol és továbbít az illetékes hatóságoknak, hogy támogassa őket a nemzetközi bűnözés megelőzésében és a nemzetközi bűnözés ellen folytatott küzdelemben. Indokolt ezért megerősíteni az Unió és az Interpol közötti együttműködést a személyes adatok hatékony cseréjének előmozdításával, biztosítva ugyanakkor a személyes adatok automatikus kezelésével kapcsolatban az alapvető jogok és szabadságok tiszteletben tartását. Ezt az irányelvet – különös tekintettel ennek az irányelvnek a nemzetközi adattovábbításra vonatkozó rendelkezéseit – kell alkalmazni akkor, ha az Unióból személyes adatokat továbbítanak az Interpolnak vagy az Interpolban megbízott tagokkal rendelkező országoknak. […]

[…]

(64) A tagállamok előírják, hogy harmadik országba vagy nemzetközi szervezet részére történő adattovábbításra kizárólag akkor kerüljön sor, ha az bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása – többek között a közbiztonságot fenyegető veszélyekkel szembeni védelem és e veszélyek megelőzése – érdekében szükséges, és a harmadik országbeli adatkezelő vagy a nemzetközi szervezet az ezen irányelv értelmében vett illetékes hatóságnak minősül. […] Ilyen adattovábbításra csak azokban az esetekben kerülhet sor, amelyeknél a Bizottság úgy ítélte meg, hogy az említett harmadik ország vagy nemzetközi szervezet megfelelő védelmi szintet képes biztosítani, vagy ha megfelelő garanciákat nyújtottak, vagy kivételes esetekben biztosított eltéréseket kell alkalmazni. Ha személyes adatokat az Unióból harmadik országbeli adatkezelőkhöz, adatfeldolgozókhoz, egyéb címzettekhez vagy nemzetközi szervezetek részére történő továbbítanak, az ezen irányelv által az Unióban a természetes személynek biztosított védelem szintje nem sérülhet, és annak fenn kell maradnia akkor is, ha az adott harmadik ország vagy nemzetközi szervezet ezt követően ugyanazon vagy másik harmadik országbeli adatkezelőhöz, adatfeldolgozóhoz vagy nemzetközi szervezet részére újból továbbítja az említett személyes adatokat.”

16 Ezen irányelv 1. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„Ez az irányelv szabályokat állapít meg a természetes személyek védelmére a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása – így többek között a közbiztonságot fenyegető veszélyekkel szembeni védelem és e veszélyek megelőzése – céljából végzett kezelése tekintetében.”

17 Az említett irányelv 2. cikkének (1) bekezdése értelmében ez az irányelv „a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által az 1. cikk (1) bekezdésében meghatározott célokból végzett kezelésére alkalmazandó”.

18 Ugyanezen irányelv 3. cikkének 2. és 7. pontja a következőképpen rendelkezik:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

[…]

2. »adatkezelés«: a személyes adatokon vagy adatállományokon automatizált vagy nem automatizált módon végzett bármely művelet vagy műveletek összessége, a gyűjtés, rögzítés, rendszerezés, tagolás, tárolás, átalakítás vagy megváltoztatás, lekérdezés, betekintés, felhasználás, a közlés továbbítás, terjesztés vagy egyéb módon történő hozzáférhetővé tétel útján, az összehangolás vagy összekapcsolás, korlátozás, a törlés, illetve a megsemmisítés;

[…]

7. »illetékes hatóság«:
   a) olyan közhatalmi szerv, amely a bűncselekmények megelőzését, nyomozását, felderítését vagy üldözését, illetve büntetőjogi szankciók végrehajtását illetően eljárni jogosult beleértve a közbiztonságot fenyegető veszélyekkel szembeni védelmet és e veszélyek megelőzését; vagy
   b) bármely egyéb, olyan szerv vagy más jogalany, amely a tagállami jog alapján közfeladatokat lát el és közhatalmi jogosítványokat gyakorol a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése vagy a vádeljárás lefolytatása, illetve büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából, beleértve a közbiztonságot fenyegető veszélyekkel szembeni védelmet és e veszélyek megelőzését.”

19 A 2016/680 irányelvnek „A személyes adatok kezelésére vonatkozó elvek” című 4. cikke a következőket írja elő:

„(1) A tagállamok előírják, hogy a személyes adatok:

a) kezelését jogszerűen és tisztességesen kell végezni;

b) gyűjtése csak meghatározott, egyértelmű és jogszerű célból történjen, és azokat ne kezeljék ezekkel a célokkal össze nem egyeztethető módon;

c) az adatkezelés céljai szempontjából megfelelőek és relevánsak kell, hogy legyenek, és szükségesre kell korlátozódniuk;

[…]”

20 Ezen irányelvnek „A személyes adatok és a személyes adatok minőségének ellenőrzése közötti különbségtétel” című 7. cikkének (3) bekezdése a következőket írja elő:

„Ha kiderül, hogy pontatlan személyes adatokat továbbítottak vagy a személyes adatokat jogszerűtlenül továbbították, a címzettet erről haladéktalanul értesíteni kell. Ebben az esetben a 16. cikkel összhangban a személyes adatokat helyesbíteni, törölni vagy az adatkezelést korlátozni kell.”

21 Az említett irányelvnek „Az adatkezelés jogszerűsége” című 8. cikke a következőkről rendelkezik:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy az adatkezelés csak akkor és kizárólag annyiban legyen jogszerű, ha és amennyiben olyan feladat ellátásához szükséges, amelyet valamely illetékes hatóság az 1. cikk (1) bekezdésében meghatározott célokból végez, és uniós vagy tagállami jog alapján történik.

(2) Az ezen irányelv hatálya alá tartozó adatkezelést szabályozó tagállami jogban rendelkezni kell legalább az adatkezelés célkitűzéseiről, a kezelendő személyes adatokról és az adatkezelés céljairól.”

22 Ugyanezen irányelvnek „A személyes adatok helyesbítéséhez, törléséhez és kezelésének korlátozásához való jog” című 16. cikkének (2) bekezdése a következőket mondja ki:

„A tagállamok előírják, hogy az adatkezelőnek indokolatlan késedelem nélkül törölnie kell a személyes adatokat, az érintett pedig jogosult arra, hogy kérésére a rá vonatkozó személyes adatokat az adatkezelő indokolatlan késedelem nélkül törölje, ha az adatkezelés sérti a 4., 8. vagy 10. cikk alapján elfogadott rendelkezéseket, vagy ha a személyes adatokat az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez törölni kell.”

23 A 2016/680 irányelvnek „A személyes adatok harmadik országokba vagy nemzetközi szervezetek részére történő továbbítása” című V. fejezete tartalmazza a személyes adatok harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek részére történő továbbítására vonatkozó feltételeket szabályozó 35–40. cikket.

24 Ezen irányelvnek az „Adattovábbítás megfelelőségi határozat alapján” című 36. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a tagállamok előírják, hogy személyes adatok harmadik országba vagy nemzetközi szervezet részére történő továbbítására akkor kerülhet sor, ha a Bizottság megállapította, hogy a harmadik ország, annak valamely területe vagy egy vagy több meghatározott ágazata, vagy az említett nemzetközi szervezet megfelelő védelmi szintet biztosít.

25 Az említett irányelvnek az „Adattovábbítás megfelelő garanciákkal” című 37. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy ilyen határozat hiányában a tagállamok rendelkeznek arról, hogy a személyes adatok harmadik ország vagy nemzetközi szervezet részére akkor továbbíthatók, ha a személyes adatok védelmére kötelező erejű jogi eszköz útján megfelelő garanciákat nyújtottak, vagy ha az adatkezelő az adattovábbítás valamennyi körülményét megvizsgálta, és megállapította, hogy a személyes adatok védelme tekintetében megfelelő garanciák állnak fenn.

26 Ugyanezen irányelvnek „A személyes adatok védelmével kapcsolatos nemzetközi együttműködés” című 40. cikke úgy rendelkezik, hogy a Bizottság és a tagállamok a harmadik országok és a nemzetközi szervezetek viszonylatában megfelelő lépéseket tesznek annak érdekében, hogy többek között a személyes adatok védelméről szóló jogszabályok hatékony érvényesítésének elősegítését célzó nemzetközi együttműködési mechanizmusokat alakítsanak ki, és e jogszabályok érvényesítésében kölcsönös nemzetközi segítségnyújtást biztosítsanak.

A német jog

27 A Strafprozessordnung (büntetőeljárási törvény, a továbbiakban: StPO) 153a. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a pénzbüntetéssel vagy az egy évnél rövidebb szabadságvesztés-büntetéssel büntetendő bűncselekmények esetén a német ügyészség főszabály szerint az alapeljárás megindítására hatáskörrel rendelkező bíróság, valamint a büntetőeljárás alá vont személy egyetértésével ideiglenesen lemondhat a közhatalmi intézkedéshez való jogáról, az érintett személyre vonatkozóan megállapított bizonyos feltételek és kötelezések mellett, mint például egy adott összeg megfizetésére való kötelezés egy közintézmény vagy az államkincstár javára, ha ez alkalmas arra, hogy kiváltsa a büntetőeljárás megindításához fűződő közérdeket, feltéve hogy a bűncselekmény súlyossága ezt nem zárja ki. Ugyanezen cikk előírja, hogy ha a büntetőeljárás alá vont személy tiszteletben tartja e feltételeket és kötelezéseket, a szóban forgó magatartás tekintetében a büntetőjogi felelősségre vonhatóság megszűnik.

28 A 2017. június 1-jei Gesetz über das Bundeskriminalamt und die Zusammenarbeit des Bundes und der Länder in kriminalpolizeilichen Angelegenheiten (a szövetségi bűnügyi hivatalról, valamint a szövetségi állam és a tartományok között a büntető ügyekben folytatott együttműködésről szóló törvény; BGB1. 2017 I., 1354. o.) 3. §-ának (1) bekezdése értelmében a BKA a Németországi Szövetségi Köztársaságnak az Interpollal való együttműködésért felelős nemzeti irodája.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

29 2012-ben az Interpol az Amerikai Egyesült Államok illetékes hatóságainak kérésére vörös riasztást adott ki a Németországban lakóhellyel rendelkező német állampolgár WS-re vonatkozóan (a továbbiakban: WS-re vonatkozó vörös riasztás), annak érdekében, hogy őt az Egyesült Államokba történő esetleges kiadatása céljából felkutassák, őrizetbe vegyék, letartóztassák vagy szabad mozgását korlátozzák. Ezt a vörös riasztást az Amerikai Egyesült Államok illetékes hatóságai által WS ellen többek között vesztegetés vádjával kibocsátott elfogatóparancs alapján tették közzé.

30 A kérdést előterjesztő bíróság, a Verwaltungsgericht Wiesbaden (wiesbadeni közigazgatási bíróság, Németország) szerint a Staatsanwaltschaft München I (I. sz. müncheni ügyészség, Németország) WS-szel szemben vizsgálati eljárást indított a vörös riasztásban megjelölt tényállással azonos tényállás tekintetében, még annak közzétételét megelőzően. Ezt az eljárást a 2010. január 27-i határozattal megszüntették, miután WS az StPO 153a. §-a (1) bekezdésének megfelelően megfizetett bizonyos pénzösszeget. A kérdést előterjesztő bíróság szerint az alapügy tényállása miatti büntetőjogi felelősségre vonhatóság Németországban megszűnt.

31 2013-ban, a WS-szel történt levélváltást követően a BKA elérte, hogy az Interpol a WS-re vonatkozó vörös riasztáshoz kiegészítést jegyezzen be, amely szerint a BKA úgy véli, hogy a *ne bis in idem* elve, amely szerint senki nem vonható büntetőeljárás alá kétszer ugyanazon bűncselekmény miatt, alkalmazandó e figyelmeztető jelzés alapjául szolgáló tényállásra.

32 2017-ben WS keresetet indított a kérdést előterjesztő bíróság előtt a Németországi Szövetségi Köztársasággal szemben, akit a BKA képvisel. WS kérte, hogy a bíróság kötelezze e tagállamot a vörös riasztás visszavonásához szükséges intézkedések megtételére. WS szerint a rá vonatkozó vörös riasztás megakadályozza abban, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaságon kívül más tagállamba vagy a Benelux Gazdasági Unió államai, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Francia Köztársaság kormányai között a közös határaikon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről szóló, 1985. június 14-i Schengeni Megállapodásban (HL 2000. L 239., 13. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 2. kötet, 3. o.) részes államba (a továbbiakban: szerződő állam) utazzon anélkül, hogy a letartóztatás kockázatával kellene számolnia, mivel e figyelmeztető jelzés közzétételét követően a tagállamok és a szerződő államok rögzítették a nevét a nemzeti körözési nyilvántartásban. WS szerint egyrészt ez a helyzet ellentétes az SMVE 54. cikkével és az EUMSZ 21. cikkel, másrészt pedig ebből fakadóan az említett vörös riasztásban szereplő személyes adatainak a tagállami hatóságok általi további kezelése ellentétes a 2016/680 irányelv rendelkezéseivel.

33 A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy az Interpol által kiadott vörös riasztásban szereplő személyes adatok kezelését a 2016/680 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése és 8. cikkének (1) bekezdése szabályozza. Márpedig ez utóbbi rendelkezésből az következik, hogy az adatkezelés csak akkor jogszerű, ha egyrészt olyan feladat ellátásához szükséges, amelyet valamely illetékes hatóság ezen irányelv 1. cikkének (1) bekezdésében meghatározott célokból végez, másrészt pedig, ha uniós vagy tagállami jog alapján történik. A jelen ügyben a WS-re vonatkozó vörös riasztásban szereplő személyes adatok kezelése tehát csak akkor lehet jogszerű, ha megfelel az SMVE-nek a Charta 50. cikkével és az EUMSZ 21. cikkel összefüggésben értelmezett 54. cikkének.

34 Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy a Charta 50. cikkében, valamint az SMVE 54. cikkében kimondott *ne bis in idem* elvének célja annak elkerülése, hogy a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló, az EUSZ 3. cikk (2) bekezdésében előírt térségben azon személy ellen, akinek a cselekményét valamely tagállamban vagy szerződő államban jogerősen elbírálták, a szabad mozgáshoz való jogának gyakorlása során ugyanazon tényállás miatt büntetőeljárást indítsanak, mint amelyet egy másik tagállamban vagy szerződő államban jogerősen elbíráltak.

35 Ezenkívül a Bíróság ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy az EUMSZ 21. cikk még valamely tagállam és egy harmadik állam közötti viszonyban is alkalmazandó a kiadatás terén. A kérdést előterjesztő bíróság szerint ugyanez lenne a helyzet abban az esetben is, ha az Interpolhoz hasonló nemzetközi szervezet közvetítőként eljárva a harmadik állam kérésére valamely személy e harmadik államnak történő kiadatása céljából való letartóztatására, illetve szabad mozgásának korlátozására irányuló vörös riasztást tenne közzé. Csak az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdése hatályának ilyen tág értelmezése útján háríthatók el az uniós polgárok szabad mozgáshoz való jogát illetően azáltal előidézett akadályok, hogy a származási tagállamuktól eltérő tagállamban való tartózkodást követően fennáll a valamely harmadik államnak történő kiadatás veszélye, amely kiadatás jogellenes, mivel a kétszeres büntetés tilalmának elvébe ütköző és ezáltal az uniós joggal ellentétes vádon alapul.

36 A kérdést előterjesztő bíróság szerint az Interpol által kiadott vörös riasztásban feltüntetett személyes adatoknak a nemzeti körözési nyilvántartásban való rögzítése a 2016/680 irányelv 1. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett 2. cikkének (1) bekezdése szerinti személyesadat-kezelésnek minősül. Márpedig, ha az ilyen figyelmeztető jelzésben szereplő személyes adatok kezelése csak akkor jogszerű, ha megfelel az SMVE-nek a Charta 50. cikkével és az EUMSZ 21. cikkel összefüggésben értelmezett 54. cikkének, az említett vörös riasztás közzétételét követően a tagállamoknak a körözési nyilvántartásban rögzített körözéseket ezért a 2016/680 irányelv 7. cikke (3) bekezdésének és 16. cikkének megfelelően törölnie kell, ha az említett adatkezelés nem felel meg az SMVE-nek a Charta 50. cikkével és az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett 54. cikkének.

37 A kérdést előterjesztő bíróság jelzi, hogy a Bizottság és a tagállamok az Interpol vonatkozásában láthatóan nem éltek a 2016/680 irányelv 40. cikkében biztosított azon lehetőséggel, hogy harmadik országok és nemzetközi szervezetek viszonylatában a személyes adatok védelme terén nemzetközi együttműködésre vonatkozó szabályokat fogadjanak el. Ezenkívül ezen irányelv 36. és 37. cikke csak a személyes adatok Interpol részére történő továbbítására vonatkozik, nem pedig az ilyen adatoknak az Interpol részéről a tagállamok felé történő továbbítására. A kérdést előterjesztő bíróság szerint az említett irányelv tehát joghézagot tartalmaz, amelyet meg kell szüntetni. Az a tény, hogy az Interpol annak ellenére továbbítja a tagállamoknak a vörös riasztásban szereplő személyes adatokat, hogy a *ne bis in idem* elve alkalmazandó a figyelmeztető jelzés szerinti tényállásra, és nem gondoskodik az adatok haladéktalan törléséről, amennyiben az adatkezelés jogellenes, komoly kérdéseket vet fel e szervezetnek a személyes adatok védelmével kapcsolatos megbízhatóságát illetően.

38 A kérdést előterjesztő bíróság szerint az alapeljárás kimenetele tehát az SMVE 54. cikkének, a Charta 50. cikkének, az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdésének, valamint a 2016/680 irányelv rendelkezéseinek értelmezésétől függ. Abban az esetben ugyanis, ha a *ne bis in idem* elve alkalmazandó a jelen ügyben, ami jogellenessé teszi azt, hogy a WS-re vonatkozó, harmadik állam által kiadott és az Interpol vörös riasztása útján továbbított körözést a nemzeti körözési nyilvántartásban továbbra is megjelenítik, akkor a tagállamok nem folytathatják az e figyelmeztető jelzésben szereplő személyes adatok kezelését. Következésképpen a WS-re vonatkozó és az említett vörös riasztás közzétételét követően a tagállamok körözési nyilvántartásában rögzített körözést törölni kellene, ezáltal biztosítva WS számára az Unión és a schengeni térségen belüli szabad mozgáshoz való jogának gyakorlását.

39 E körülmények között a Verwaltungsgericht Wiesbaden (wiesbadeni közigazgatási bíróság, Németország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni az SMVE-nek a [Charta] 50. cikkével összefüggésben értelmezett 54. cikkét, hogy […] egyik [szerződő államban] sem lehet ugyanazon cselekmény alapján büntetőeljárást indítani, ha a német ügyészség dönt a folyamatban lévő büntetőeljárás megszüntetéséről, miután a terhelt bizonyos kötelezettségeknek eleget tett, és – többek között – az ügyészség által meghatározott pénzösszeget megfizette?

2) Az következik-e az [EUMSZ] 21. cikk (1) bekezdéséből, hogy a tagállamok nem teljesíthetik [az Interpolhoz] hasonló nemzetközi szervezet keretében harmadik államok által előterjesztett letartóztatás iránti megkeresést, ha a letartóztatás iránti megkereséssel érintett személy uniós polgár, és a tagállam, amelynek állampolgárságával az érintett személy rendelkezik, a nemzetközi szervezet és ezáltal a többi tagállam felé is jelezte a letartóztatás iránti megkeresés kétszeres büntetés tilalmának elvével való összeegyeztethetőségével kapcsolatos aggályait?

3) Ellentétes-e az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdésével a büntetőeljárás azon tagállamokban történő megindítása és az azon tagállamokban történő ideiglenes letartóztatás, amelyeknek állampolgárságával az érintett személy nem rendelkezik, ha a büntetőeljárás megindítása, illetve az ideiglenes letartóztatás ellentétes a kétszeres büntetés tilalmának elvével?

4) Úgy kell-e értelmezni a 2016/680 irányelvnek az SMVE 54. cikkével és a Charta 50. cikkével összefüggésben értelmezett 4. cikke (1) bekezdésének a) pontját és 8. cikkének (1) bekezdését, hogy a tagállamok kötelesek elfogadni azokat a jogszabályokat, amelyek biztosítják, hogy a büntetőjogi felelősségre vonhatóság megszűnését eredményező eljárás esetén [az] egyik [szerződő államban] se legyenek tovább kezelhetők [az Interpol] főszabály szerint újabb büntetőeljáráshoz vezető vörös riasztásai (red notices)?

5) Megfelelő adatvédelmi szinttel rendelkezik e [az Interpolhoz] hasonló nemzetközi szervezet a 2016/680 irányelv 36. cikke szerinti megfelelőségi határozat és/vagy a 2016/680 irányelv 37. cikke szerinti megfelelő garanciák hiányában?

6) Csak akkor kezelhetik e tovább a tagállamok [az Interpolnál] harmadik államok által egy körözésben (vörös riasztás) feltüntetett adatokat, ha valamely harmadik állam olyan letartóztatás és kiadatás iránti megkeresést terjesztett a körözéssel, és olyan letartóztatást kért, amely nem ütközik az európai jogba, különösen a kétszeres büntetés tilalmának elvébe?”

A Bíróság előtti eljárás

40 A kérdést előterjesztő bíróság azt kérte, hogy a Bíróság a jelen előzetes döntéshozatalra utalást a Bíróság eljárási szabályzatának 107. cikkében előírt sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárásban bírálja el.

41 A Bíróság, miután többek között megállapította, hogy WS nincs fogva tartásban, 2019. július 12-én az előadó bíró javaslatára, a főtanácsnok meghallgatását követően úgy határozott, hogy e kérelemnek nem kell helyt adni.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az elfogadhatóságról

42 Több, írásbeli észrevételt benyújtó vagy a Bíróság előtti tárgyaláson részt vevő érdekelt fél vitatta az előzetes döntéshozatal iránti kérelem, illetve a kérdést előterjesztő bíróság által feltett egyes kérdések elfogadhatóságát.

43 Először is, a belga kormány lényegében azt állítja, hogy a kérdést előterjesztő bíróság az eljárási szabályzat 94. cikke a) és c) pontjának előírásait megsértve nem határozza meg kellő pontossággal az alapeljárás tárgyát, valamint a releváns tényállást, és nem fejti ki azokat az okokat, amelyek miatt az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban említett uniós jogi rendelkezések értelmezését kéri.

44 Másodszor, a görög kormány azt állítja, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból nem tűnik ki, hogy WS gyakorolta volna az EUMSZ 21. cikk szerinti szabad mozgáshoz való jogát, így az a kérdés, hogy e jogot megsértették-e, hipotetikus jellegű. E határozatból az sem tűnik ki, hogy a WS-nek a rá vonatkozó vörös riasztásban szereplő személyes adatait a tagállamok körözési nyilvántartásaiban rögzítették volna miután az Interpol e figyelmeztető jelzést feltehetően továbbította az Interpol tagállamainak hatáskörrel rendelkező hatóságai felé.

45 Harmadszor, a Németországi Szövetségi Köztársaság, a német kormány és a cseh kormány szerint a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdések tisztán hipotetikus jellegűek, mivel semmilyen kapcsolatban nem állnak a WS és a Németországi Szövetségi Köztársaság között fennálló jogvitával. E kérdések ugyanis kizárólag a Németországi Szövetségi Köztársaságon kívüli tagállamokat terhelő kötelezettségekre vonatkoznak.

46 Negyedszer, a belga, a cseh, a német és a holland kormány megjegyzi, hogy a kérdést előterjesztő bíróság mint német bíróság nem rendelkezik hatáskörrel annak eldöntésére, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaságon kívüli más tagállamoknak milyen módon kell eljárniuk WS tekintetében.

47 Ötödször, a belga és a cseh kormány, valamint a Bizottság azt állítja, hogy a személyes adatok védelmének Interpol által biztosított szintjére vonatkozó ötödik kérdés elfogadhatatlan, mivel hipotetikus helyzetre vonatkozik.

48 Végül hatodszor, a Németországi Szövetségi Köztársaság, a belga, a német és a spanyol kormány, valamint az Egyesült Királyság kormánya úgy véli, hogy mindenesetre azt követően, hogy az Interpol 2019. szeptember 5-én törölte a WS-re vonatkozó vörös riasztást, az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések okafogyottá váltak, és ezért elfogadhatatlanok.

49 Emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében az EUMSZ 267. cikk a nemzeti bíróságok számára a lehető legszélesebb lehetőséget biztosítja a tekintetben, hogy a Bírósághoz forduljanak, ha azt állapítják meg, hogy az előttük folyamatban lévő ügy olyan kérdéseket vet fel, amelyek többek között az általuk elbírálandó jogvita megoldásához szükséges uniós jogi rendelkezések értelmezését foglalják magukban, és e bíróságok e lehetőséggel az eljárás bármely általuk megfelelőnek tartott időpontjában élhetnek (2019. június 26-i Addiko Bank ítélet, C-407/18, EU:C:2019:537, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

50 A Bíróság hasonlóképpen többször emlékeztetett arra, hogy a nemzeti bíróságok által előterjesztett, az uniós jogra vonatkozó kérdések relevanciáját vélelmezni kell. A Bíróság csak akkor tagadhatja meg az ilyen kérdésekről való határozathozatalt, ha valamely uniós jogi szabály kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli és jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (2018. december 10-i Wightman és társai ítélet, C-621/18, EU:C:2018:999, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2019. június 26-i Addiko Bank ítélet, C-407/18, EU:C:2019:537, 36. pont).

51 Ami az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságát illeti, először is emlékeztetni kell arra, hogy az eljárási szabályzat 94. cikkének a) és c) pontjából kitűnik, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek a Bíróság elé terjesztett kérdések szövegén kívül tartalmaznia kell többek között a jogvita tárgyának, valamint a kérdést előterjesztő bíróság által megállapított releváns tényeknek a rövid ismertetését, vagy legalább a kérdések alapját képező tények ismertetését, illetve azon okok ismertetését, amelyek miatt a kérdést előterjesztő bíróságban kérdés merült fel egyes uniós jogi rendelkezések értelmezésére vagy érvényességére vonatkozóan, valamint azt a kapcsolatot, amelyet e bíróság e rendelkezések és az alapeljárásban alkalmazandó nemzeti jog között felállít.

52 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelem megfelel az e rendelkezés által előírt feltételeknek. E kérelem ugyanis – bár tömören – tartalmazza a szükséges pontosításokat a releváns tényekkel és az alapeljárás tárgyával kapcsolatban, azaz egyrészt a WS-re vonatkozó vörös riasztás közzétételéből és a vörös riasztásban szereplő személyes adatainak a nemzeti körözési nyilvántartásban való rögzítéséből a kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint eredő, WS-nek a Németországi Szövetségi Köztársaságon kívüli tagállamokban és szerződő államokban való szabad mozgását érintő akadályt, másrészt pedig a WS által ezen akadály elhárítása érdekében – ez utóbbi tagállam ellen indított kereset útján – tett erőfeszítéseket. Ezenkívül a kérdést előterjesztő bíróság pontosította, amint az a jelen ítélet 37. pontjában említésre került, hogy melyek azok az okok, amelyek miatt előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjesztett a Bíróság elé, valamint azt a kapcsolatot, amely véleménye szerint fennáll az e kérelemmel érintett uniós jogi rendelkezések és az alapeljárás között.

53 Egyébiránt meg kell jegyezni, hogy a Bíróság előtti eljárásban részt vevő valamennyi érdekelt félnek lehetősége volt arra, hogy hatékonyan megtegye a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdésekre vonatkozó, az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben leírt releváns tényekkel és az alapeljárás tárgyával kapcsolatos észrevételeit.

54 Másodszor az a tény, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből következően úgy tűnik, hogy WS a rá vonatkozó vörös riasztás közzétételét követően nem gyakorolta az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdése szerinti szabad mozgáshoz való jogát, nem jelenti azt, hogy az e kérelemben megfogalmazott kérdés hipotetikus. A kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott információkból ugyanis az következik, hogy WS éppen azért nyújtott be keresetet hozzá, hogy megteremtse az ahhoz szükséges feltételeket, hogy a szabad mozgáshoz való jogát gyakorolhassa, anélkül hogy annak a veszélye fenyegetné, hogy abban a tagállamban, ahová utazni kíván, az említett figyelmeztető jelzés fennállása alapján letartóztatják.

55 Egyébiránt, ami a 2016/680 irányelvet illeti, igaz ugyan, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem nem hivatkozik olyan bizonyítékokra, amelyek alátámasztanák, hogy a WS-re vonatkozó vörös riasztásban szereplő személyes adatokat ténylegesen a Németországi Szövetségi Köztársaság által vezetett körözési nyilvántartáson kívül más tagállamok körözési nyilvántartásaiban is ténylegesen rögzítették e figyelmeztető jelzésnek az Interpol általi közzétételét követően, meg kell jegyezni azonban, hogy elképzelhetetlen, hogy az Interpol tagállamai, amelyek között valamennyi tagállam és valamennyi szerződő állam szerepel, az Interpol vörös riasztása útján körözött személyek vonatkozásában teljesíthetnék az Interpol alapokmányának 31. cikkében rögzített, az Interpollal való „folyamatos és aktív együttműködésre” vonatkozó kötelezettségüket, anélkül hogy az ilyen figyelmeztető jelzésben szereplő személyes adatokat ne rögzítenék a saját körözési nyilvántartásukban, kivéve ha alapos okuk van arra, hogy ettől eltekintsenek.

56 Ezenkívül az Interpol adatkezelési szabályzatának 80. cikkéből kitűnik, hogy amennyiben az Interpol egy vörös riasztást tesz közzé, e szervezet tagállamainak nemzeti irodái az ilyen figyelmeztető jelzésben szereplő valamennyi adatot – köztük a figyelmeztető jelzéssel érintett személy személyes adatait – továbbítják tagállamuk valamennyi hatáskörrel rendelkező hatóságának. Márpedig a Bíróság tudomására hozott egyetlen bizonyíték alapján sem vonható kétségbe, hogy a tagállamokban a WS-re vonatkozó vörös riasztásban szereplő személyes adatokat illetően ilyen továbbításra sor került.

57 Harmadszor az a tény, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések kizárólag a Németországi Szövetségi Köztársaságon kívüli tagállamokat és szerződő államokat terhelő kötelezettségekre vonatkoznak, nem jelenti azt, hogy e kérdések egyáltalán nem állnak kapcsolatban az alapeljárással. Ugyanis, noha e jogvita a Németországi Szövetségi Köztársaság, és ebből következően a német hatóságok azon állítólagos kötelezettségére vonatkozik, hogy megvédjék WS-t az Interpol rá vonatkozó vörös riasztásából eredő, a szabad mozgáshoz való jogának gyakorlását illető esetleges hátrányos következményektől, e kötelezettség fennállása és terjedelme függhet a tagállamokat és a szerződő államokat terhelő, az Interpol vörös riasztásának hatálya alá tartozó személyeket érintően egy

olyan helyzetben fennálló esetleges kötelezettségektől, amikor a *ne bis in idem* elve alkalmazandó lehet, ideértve az ilyen vörös riasztásban szereplő, a 2016/680 irányelv értelmében vett személyesadat-kezelést érintő kötelezettségeket.

58 Negyedszer, mivel – amint az az előző pontból kitűnik – az alapeljárásban benyújtott kereset kizárólag a Németországi Szövetségi Köztársaság ellen, és ennélfogva az illetékes német hatóságok ellen irányul, az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatósága nem kérdőjelezhető meg azon az alapon, hogy a kérdést előterjesztő bíróság nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy a többi tagállam hatóságait terhelő kötelezettségekről határozzon. E bíróságnak ugyanis az alapeljárás keretében csak a Németországi Szövetségi Köztársaságot és a német hatóságokat terhelő kötelezettségekről kell határoznia.

59 Ötödször és utolsósorban, igaz ugyan, hogy azt követően, hogy az Interpol 2019. szeptember 5-én törölte a WS-re vonatkozó vörös riasztást, megszűnt a WS szabad mozgása tekintetében esetlegesen fennálló akadály, mindazonáltal meg kell jegyezni, hogy a kérdést előterjesztő bíróság a vörös riasztás törlésének az előzetes döntéshozatal iránti kérelemre gyakorolt lehetséges következményeire vonatkozóan a Bíróság által feltett kérdésre 2019. november 11-én adott válaszában arról tájékoztatta a Bíróságot, hogy WS a keresetét megállapítási keresetté *(Feststellungsklage)* kívánja módosítani, és ezáltal annak megállapítását kéri, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság köteles megtenni a szükséges intézkedéseket egyfelől annak megakadályozása érdekében, hogy az Interpol a WS-re vonatkozó vörös riasztásban hivatkozott tényállással azon tényállás miatt esetlegesen újabb vörös riasztást adjon ki, másfelől pedig annak érdekében, hogy az esetleges újabb vörös riasztást töröljék, amennyiben azt az Interpol közzé teszi. E bíróság pontosítja, hogy az alapeljárásban szereplő kereseti kérelmeket úgy is lehet értelmezni, hogy az ezentúl a jogellenesség megállapítása iránti keresetre *(Fortsetzungsfeststellungsklage)* irányul.

60 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság azt is pontosította, hogy az alapeljárás nem vált okafogyottá, és hogy az előző pontban említett mindkét kereset esetében az általa feltett kérdésekre adandó válasz továbbra is szükséges a jogvita elbírálásához.

61 Márpedig e tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a Bíróság és a nemzeti bíróságok között az EUMSZ 267. cikk alapján létrehozott együttműködés keretében kizárólag az alapügyben eljáró és a meghozandó bírósági határozatért felelős nemzeti bíróság feladata, hogy az ügy sajátosságaira tekintettel megítélje az előzetes döntéshozatalra utaló határozat szükségességét az ügydöntő határozat meghozatala szempontjából (lásd: 2017. október 26-i Argenta Spaarbank ítélet, C-39/16, EU:C:2017:813, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

62 Ami az előzetes döntéshozatalra előterjesztett egyes kérdések elfogadhatóságát illeti, az első, a második, a harmadik, a negyedik és a hatodik kérdést illetően meg kell jegyezni, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által kifejtett megfontolásokra tekintettel nem nyilvánvaló, hogy az uniós jog e bíróság által kért értelmezése egyáltalán nincs összefüggésben az alapeljárás tényállásával vagy – a WS-re vonatkozó vörös riasztás 2019. szeptember 5-i törlését követő állása szerinti – tárgyával, és az sem nyilvánvaló, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben felvetett probléma e törlést követően hipotetikussá vált.

63 Ebből következik, hogy az első, a második, a harmadik, a negyedik és a hatodik kérdést elfogadhatónak kell tekinteni.

64 Más a helyzet az ötödik kérdést illetően. E kérdéssel ugyanis a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy az Interpol rendelkezik-e a személyes adatok olyan szintű védelmével, amely elegendő ahhoz, hogy a 2016/680 irányelv rendelkezéseinek hatálya alá tartozó hatóságok számára lehetővé tegye ezen adatoknak e szervezet részére történő továbbítását. Márpedig a kérdést előterjesztő bíróság egyáltalán nem fejtette ki, hogy miért lenne szükséges a Bíróság e kérdésre adott válasza az alapügy elbírálásához.

65 Kétségtelen, hogy az Interpol adatkezelési szabályzatának 87. cikkéből kitűnik, hogy az az állam, amelynek területén egy vörös riasztás útján keresett személyt megtalálták, erről haladéktalanul tájékoztatja a figyelmeztető jelzést kezdeményező hatóságot, valamint az Interpolt, az ezen állam nemzeti jogából és az alkalmazandó nemzetközi szerződésekből eredő korlátozásokra is figyelemmel. Ennyiben az Interpol által kiadott vörös riasztás tehát eredményezheti a személyes adatoknak valamely tagállam részéről az Interpol részére történő továbbítását. Mindazonáltal a kérdést előterjesztő bíróság kérdése nem erre a helyzetre vonatkozik, amely bíróság az Interpol személyes adatok védelme tekintetében fennálló megbízhatóságával kapcsolatos kétségeit kizárólag arra alapítja, hogy e szervezet ilyen adatokat továbbított a tagállamok részére a WS-re vonatkozó vörös riasztás útján, és e vörös riasztást az előzetes döntéshozatal iránti kérelem időpontjában is fenntartotta annak ellenére, hogy a *ne bis in idem* elve – a kérdést előterjesztő bíróság szerint – alkalmazandó volt.

66 E körülmények között, mivel az uniós jognak az ötödik kérdésben kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, azt elfogadhatatlannak kell nyilvánítani.

Az ügy érdeméről

Az első, a második és a harmadik kérdésről

67 Az együttesen vizsgálandó első, második és harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy az SMVE 54. cikkével és az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdésével – a Charta 50. cikkével összefüggésben értelmezve – ellentétes-e az, hogy a valamely harmadik állam kérésére az Interpol által kiadott vörös riasztással érintett személyt valamely szerződő állam vagy tagállam hatóságai ideiglenes letartóztatásba veszik, ha egyrészt e személy ellen valamely szerződő államban vagy tagállamban már folytattak büntetőeljárást, amelyet az ügyészség indítványára megszüntettek azt követően, hogy az érintett személy bizonyos feltételeknek eleget tett, másrészt pedig, ha e szerződő állam vagy tagállam hatóságai tájékoztatták az Interpolt arról, hogy ez az eljárás meglátásuk szerint a vörös riasztás alapjául szolgáló tényállással azonos tényállásra vonatkozik.

68 Elöljáróban meg kell jegyezni, hogy az Interpol adatkezelési szabályzatának 87. cikkéből kitűnik, hogy amennyiben egy vörös riasztással érintett személyt az Interpol valamely tagállamában megtaláltak, ezen államnak a körözött személyt többek között ideiglenes letartóztatásba kell vennie vagy mozgását kell felügyelnie, illetve korlátoznia, amennyiben ezeket az intézkedéseket nemzeti joga és az alkalmazandó nemzetközi szerződések lehetővé teszik.

69 Az SMVE 54. cikkével ellentétes az, ha valamely személy ellen büntetőeljárást indítanak ugyanazon tényállás alapján, amelyet egy másik szerződő államban már jogerősen elbíráltak, feltéve hogy elítélés esetén a büntetést már végrehajtották, végrehajtása folyamatban van, vagy azt az utóbbi szerződő állam joga szerint többé nem lehet végrehajtani.

70 Ezenkívül, amint az SMVE 54. cikkéből és a Charta 50. cikkéből kitűnik, a *ne bis in idem* elve mind a tagállamokban, mind pedig a szerződő államokban közös alkotmányos hagyományokból ered. Az SMVE 54. cikkét tehát a Charta 50. cikkével összefüggésben kell értelmezni, mivel annak lényeges tartalmának tiszteletben tartását biztosítja (2018. október 24-i XC és társai ítélet, C-234/17, EU:C:2018:853, 14. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

71 Az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a Szerződésekben és a végrehajtásukra hozott intézkedésekben megállapított korlátozásokkal és feltételekkel minden uniós polgárnak joga van a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz.

72 Az első, a második és a harmadik kérdés megválaszolása érdekében tehát meg kell először is vizsgálni, hogy a *ne bis in idem* elve alkalmazandó-e a büntetőbíróságtól eltérő más szerv által hozott határozat esetében is, másodszor pedig, hogy az e határozattal érintett személy, akit később a rá vonatkozó vörös riasztás Interpol általi közzétételét követően ideiglenes letartóztatásba vettek, az SMVE-nek a Charta 50. cikkével összefüggésben értelmezett 54. cikke szerint olyan személynek tekinthető-e, aki ellen „büntetőeljárás [indult]", és akinek ezáltal a szabad mozgását az EUMSZ 21. cikknek a Charta 50. cikkével összefüggésben értelmezett (1) bekezdésével összeegyeztethetetlen módon korlátozták, amennyiben a *ne bis in idem* elv alkalmazhatósága nem bizonyított, de az adott tagállam vagy szerződő állam hatóságai tájékoztatták a többi tagállamot vagy szerződő államot arról, hogy kétségeik vannak az említett figyelmeztető jelzéshez fűződő újabb büntetőeljárás ezen elvvel való összeegyeztethetőségét illetően.

73 Először is, ami azt a kérdést illeti, hogy a *ne bis in idem* elve alkalmazandó-e a büntetőbíróságtól eltérő más szerv által hozott határozat esetében is, a Bíróság már megállapította, hogy az SMVE 54. cikkében rögzített *ne bis in idem* elve az StPO 153a. §-ában meghatározotthoz hasonló, további büntetőeljárást kizáró olyan eljárásokra is alkalmazandó, amelyekben valamely szerződő állam ügyészsége a bíróság közreműködése nélkül megszünteti az ezen államban indított büntetőeljárást, miután a terhelt eleget tett bizonyos kötelezettségeknek, többek között megfizette az ügyészség által meghatározott pénzösszeget (2003. február 11-i Gözütok és Brügge ítélet, C-187/01 és C-385/01, EU:C:2003:87, 22., 27. és 48. pont), feltéve hogy ezt a határozatot érdemi vizsgálat alapján hozták meg (lásd ebben az értelemben: 2005. március 10-i Miraglia ítélet, C-469/03, EU:C:2005:156, 34. és 35. pont).

74 Márpedig, amint az a kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott információkból kitűnik, WS ellen Németországban büntetőeljárás indult, amelyet a 2010. január 27-i határozattal véglegesen megszüntettek azt követően, hogy WS az StPO 153a. §-a (1) bekezdésének megfelelően megfizetett egy pénzösszeget. Ebből következik, hogy mind az SMVE 54. cikkében, mind pedig a Charta 50. cikkében rögzített *ne bis in idem* elve alkalmazható az e határozatban meghatározott tényállás tekintetében.

75 Másodszor, ami azt a kérdést illeti, hogy az SMVE 54. cikke akadályát képezheti-e az Interpol vörös riasztásával érintett személy ideiglenes letartóztatásának, emlékeztetni kell arra, hogy e rendelkezéssel ellentétes, ha azon személy ellen, akinek a cselekményét valamely szerződő államban már jogerősen elbírálták, egy másik szerződő állam „büntetőeljárást indít".

76 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy az SMVE 54. cikkének szövege önmagában nem teszi lehetővé annak a kérdésnek a megválaszolását, hogy az Interpol vörös riasztásával érintett, ideiglenes letartóztatásba vett személy olyan személynek tekinthető-e, aki ellen e rendelkezés értelmében „büntetőeljárás [indult]".

77 Mindazonáltal az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak kifejezéseit, hanem szövegkörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az részét képezi (lásd különösen: 2018. április 17-i Egenberger ítélet, C-414/16, EU:C:2018:257, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

78 Az SMVE 54. cikkének szövegkörnyezetét illetően meg kell jegyezni, hogy a Charta 50. cikke, amely a *ne bis in idem* elvét az Unió alapvető jogai közé sorolja, úgy rendelkezik, hogy senki sem vonható büntetőeljárás alá és nem büntethető olyan bűncselekményért, amely miatt az Unióban a törvénynek megfelelően már jogerősen felmentették vagy elítélték. Amint arra a Bíróság emlékeztetett, e rendelkezésből kitűnik, hogy a *ne bis in idem* elve tiltja az e cikk értelmében büntető jellegű eljárások és szankciók halmozását ugyanazon cselekmények miatt ugyanazon személlyel szemben (lásd ebben az értelemben: 2018. március 20-i Garlsson Real Estate és társai ítélet, C-537/16, EU:C:2018:193, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

79 Ami az SMVE 54. cikkének célját illeti, az ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy az e cikkben rögzített *ne bis in idem* elve annak elkerülésére irányul, hogy a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségen belül azt a személyt, akinek az ügyét jogerősen elbírálták, a szabad mozgáshoz való jog gyakorlása következtében ugyanazon cselekmény alapján több szerződő államban is büntetőeljárás alá lehessen vonni, annak érdekében, hogy a tagállamok büntető jogszabályainak harmonizációja vagy közelítése hiányában a közhatalmi szervek jogerőre emelkedett határozatainak tiszteletben tartása által garantált legyen a jogbiztonság. E tekintetben ugyanis az SMVE 54. cikkét az EUSZ 3. cikk (2) bekezdése fényében kell értelmezni, amely szerint az Unió egy belső határok nélküli, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló olyan térséget kínál polgárai számára, ahol a személyek szabad mozgásának biztosítása különösen a bűnmegelőzésre és bűnüldözésre vonatkozó megfelelő intézkedésekkel párosul (2016. június 29-i Kossowski ítélet, C-486/14, EU:C:2016:483, 44. és 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Közelebbről ezen ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy az a személy, akinek az ügyét jogerősen elbírálták, szabadon mozoghat anélkül, hogy félnie kellene attól, hogy ugyanazon cselekmény miatt újabb büntetőeljárást indítanak ellene egy másik szerződő államban (2006. szeptember 28-i Gasparini és társai ítélet, C-467/04, EU:C:2006:610, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

80 E tekintetben az SMVE 54. cikke szükségképpen feltételezi, hogy a szerződő államok kölcsönös bizalommal viseltetnek egymás büntető igazságszolgáltatási rendszerei iránt, illetve hogy mindegyikük elfogadja a másik szerződő államban érvényben lévő büntető jogszabályok alkalmazását, még akkor is, ha saját nemzeti jogának alkalmazása eltérő eredményre vezetne. E kölcsönös bizalom azt feltételezi, hogy a második szerződő állam hatáskörrel rendelkező, érintett hatóságai a nekik továbbított formában elfogadják az első szerződő államban meghozott jogerős határozatot (2016. június 29-i Kossowski ítélet, C-486/14, EU:C:2016:483, 50. és 51. pont).

81 Az ítélkezési gyakorlatból azonban az is kitűnik, hogy az említett kölcsönös bizalom csakis akkor lehet eredményes, ha a második szerződő állam az első szerződő állam által közölt iratok alapján megbizonyosodhat arról, hogy az első szerződő állam hatáskörrel rendelkező hatóságai által hozott, érintett határozat valóban olyan jogerős határozatnak minősül, amely az ügy érdemi értékelésén alapul (2016. június 29-i Kossowski ítélet, C-486/14, EU:C:2016:483, 52. pont).

82 Ebből következik, hogy valamely szerződő állam hatóságai csak akkor kötelesek eltekinteni attól, hogy bizonyos cselekmények miatt saját maguk büntetőeljárást folytassanak, vagy jogsegélyt nyújtsanak egy harmadik államnak a büntetőeljárásban e személy ideiglenes letartóztatásba vétele útján, ha nem vitatott, hogy e személy ugyanazon cselekményét az SMVE 54. cikke értelmében más szerződő állam már jogerősen elbírálta, és következésképpen a *ne bis in idem* elve alkalmazandó.

83 Amint azt a főtanácsnok az indítványának 94. pontjában lényegében megjegyezte, ezt az értelmezést az SMVE 57. cikke is megerősíti, amely szerint azon szerződő állam hatóságai, amelyben egy személyt bűncselekmény elkövetésével gyanúsítanak, amennyiben e hatóságok szerint alaposan feltehető, hogy a gyanúsítás e személy ugyanazon cselekményével kapcsolatos, amelyet egy másik szerződő államban már jogerősen elbíráltak, kérhetik ez utóbbi szerződő állam hatáskörrel rendelkező hatóságaitól az annak megállapításához szükséges információkat, hogy a *ne bis in idem* elve alkalmazandó-e. E rendelkezésből ugyanis az következik, hogy ezen elv alkalmazhatóságának puszta lehetősége nem elegendő ahhoz, hogy megakadályozzon valamely szerződő államot abban, hogy az érintett személlyel szemben bármiféle eljárási intézkedést hozzon.

84 Márpedig az Interpol valamely harmadik állam kérésére közzétett vörös riasztásával érintett személy ideiglenes letartóztatásba vétele elengedhetetlen lépést jelenthet – olyan helyzetben, amikor kétséges a *ne bis in idem* elv alkalmazhatósága – az e tekintetben szükséges vizsgálatok elvégzéséhez, elkerülve ugyanakkor annak kockázatát, hogy az érintett személy megszökik, és így az említett harmadik államban esetleges mentesül a büntetőeljárás alól olyan cselekmények miatt, amelyeket nem bíráltak el jogerősen valamely szerződő államban. Ebből következik, hogy ilyen helyzetben az SMVE 54. cikkével nem ellentétes az ideiglenes letartóztatás, amennyiben az elengedhetetlen e vizsgálatok elvégzéséhez.

85 Ugyanez az értelmezés érvényes az EUMSZ 21. cikknek a Charta 50. cikkével összefüggésben értelmezett (1) bekezdésére is.

86 E tekintetben, bár az ideiglenesen letartóztatás valóban az érintett személy szabad mozgáshoz való joga korlátozásának minősül, mindazonáltal egy olyan helyzetben, ahol a *ne bis in idem* elvének alkalmazhatósága bizonytalan, indokoltnak bizonyulhat a büntetés e személy általi elkerülésének megakadályozására irányuló jogszerű cél eléréséhez, amely cél – amint azt a Bíróság kimondta – az EUSZ 3. cikk (2) bekezdésével összhangban az Unió egy belső határok nélküli, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló olyan térség kontextusába illeszkedik, amelyben biztosított a személyek szabad mozgása (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 6-i Petruhhin ítélet, C-182/15, EU:C:2016:630, 36. és 37. pont; 2020. április 2-i Ruska Federacija ítélet, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, 60. pont).

87 Az ilyen ideiglenes letartóztatás ugyanis megkönnyítheti az említett személy elleni büntetőeljárás lefolytatását az azon harmadik államnak történő esetleges kiadatását követően, amelynek kérelmére az Interpol a vörös riasztást közzétette, feltéve hogy az nem ellentétes a *ne bis in idem* elvével. Márpedig a Bíróság már kimondta, hogy a kiadatás olyan eljárás, amely annak megakadályozására irányul, hogy az a személy, aki más államban tartózkodik, mint ahol állítólagosan bűncselekményt követett el, elkerülje a büntetését, ekképpen lehetővé teszi annak elkerülését, hogy büntetlenül maradjanak a valamely állam területén olyan személyek által elkövetett bűncselekmények, akik onnan megszöktek (2020. április 2-i Ruska Federacija ítélet, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, 61. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

88 Ebből következik, hogy mind valamely szerződő állam hatóságai, mind pedig valamely tagállam hatóságai mindaddig ideiglenes letartóztatásba vehetik az Interpol által közzétett vörös riasztással érintett személyt, amíg be nem bizonyosodik a *ne bis in idem* elvének alkalmazhatósága.

89 Ezzel szemben, amennyiben azon szerződő állam vagy tagállam hatóságai, amelybe e személy utazik, tudomást szereznek arról, hogy egy másik szerződő államban vagy tagállamban a *ne bis in idem* elvének alkalmazását megállapító jogerős bírósági határozatot hoztak az említett vörös riasztás alapjául szolgáló tényállás tekintetében, adott esetben azt követően, hogy azon szerződő állam vagy tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságaitól beszerezték a szükséges információkat, amelyben azt állítják, hogy az ugyanazon tényállás miatt indult büntetőeljárást megszüntették, mind az SMVE 54. cikke értelmében a szerződő államokra irányadó, a jelen ítélet 80. pontjában említett kölcsönös bizalommal, mind pedig az EUMSZ 21. cikknek a Charta 50. cikkével összefüggésben értelmezett (1) bekezdésében biztosított szabad mozgáshoz való joggal ellentétes az említett személynek e hatóságok általi ideiglenes letartóztatásba vétele, illetve adott esetben e letartóztatás fenntartása.

90 Egyrészt ugyanis, ami az SMVE 54. cikkét illeti, az ideiglenes letartóztatást ilyen helyzetben olyan intézkedésnek kell tekinteni, amely már nem annak ellenőrzésére irányul, hogy teljesülnek-e a *ne bis in idem* elvének alkalmazási feltételei, hanem kizárólag arra, hogy hozzájáruljon az érintett személy ellen a szóban forgó vörös riasztás közzétételét kezdeményező harmadik államban indított büntetőeljárás – adott esetben e harmadik állam részére történő kiadatását követő –tényleges lefolytatásához.

91 Másrészt, ami EUMSZ 21. cikknek a Charta 50. cikkével összefüggésben értelmezett (1) bekezdését illeti, a vörös riasztással érintett személy szabad mozgáshoz való jogának az ideiglenes letartóztatással együtt járó korlátozását a jelen ítélet 89. pontjában leírthoz hasonló helyzetben nem indokolhatja a büntetés e személy általi elkerülésének megakadályozására irányuló jogszerű cél, mivel e személyt már jogerősen elítélték az említett vörös riasztásban feltüntetett cselekmények miatt.

92 Annak érdekében, hogy ilyen helyzetben biztosított legyen – a Charta 50. cikkével összefüggésben – az SMVE 54. cikkének és az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdésének hatékony érvényesülése, a tagállamoknak és a szerződő államoknak biztosítaniuk kell, hogy olyan jogorvoslati lehetőségek álljanak az érintett személyek rendelkezésére, amelyek lehetővé teszik, hogy a *ne bis in idem* elvének alkalmazását megállapító, a jelen ítélet 89. pontjában említett jogerős bírósági határozatot hozzanak az ügyükben.

93 Az SMVE 54. cikkének és az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdésének a jelen ítélet 89–91. pontjában említett, a Charta 50. cikkével összefüggésben vett értelmezését nem teszik kérdésessé a Bíróság előtti eljárásban részt vevő egyes kormányok által felhozott érvek, amelyek szerint az SMVE 54. cikke csak a schengeni térségben alkalmazandó, a *ne bis in idem* elve pedig nem minősül olyan feltétlen kizáró oknak, amely indokolná az EU–USA-megállapodás szerinti kiadatás megtagadását.

94 Egyrészt ugyanis, bár az SMVE 54. cikke nyilvánvalóan nem köti a szerződő államok közé nem tartozó államot, amely így nem része a schengeni térségnek, meg kell jegyezni azonban, hogy az Interpol vörös riasztásával érintett személynek valamely szerződő állam általi ideiglenes letartóztatásba vétele, még ha ezt a figyelmeztető jelzést valamely harmadik állam kérésére tették is közzé az e személlyel szemben indított büntetőeljárás keretében, e szerződő állam aktusa, amely így – a jelen ítélet 86. és 87. pontjában megállapítottaknak megfelelően – a szerződő államok területére kiterjedő büntetőeljárás keretébe illeszkedik, az említett személy szabad mozgáshoz való jogát illetően ugyanolyan hátrányos következményekkel járhat, mint a teljes egészében ezen szerződő államban lefolytatott büntetőeljárásban hozott ugyanazon aktus.

95 Ebből következik, hogy – amint azt a főtanácsnok az indítványának 60–64. pontjában megállapította – az SMVE 54. cikkének kizárólag olyan értelmezése alkalmas az e cikk által elérni kívánt cél megvalósítására, amely szerint valamely szerződő állam ilyen aktusa az e cikk értelmében vett „büntetőeljárás” fogalma alá tartozik.

96 Tehát valamely szerződő államnak az Interpol vörös riasztásával érintett személy ideiglenes letartóztatásba vételét foganatosító aktusának jogszerűsége az SMVE 54. cikkével való összeegyeztethetőségtől függ, és a jelen ítélet 89. és 90. pontja olyan helyzetet mutat be, amelyben az ilyen letartóztatás sérti ezt a rendelkezést.

97 Másrészt az EU–USA-megállapodást illetően meg kell állapítani, hogy kétségkívül ez a megállapodás, amelynek célja az 1. cikkének megfelelően az Unió és az Amerikai Egyesült Államok közötti együttműködés fokozása a tagállamok és e harmadik állam kiadatási viszonyaiban, nem írja elő kifejezetten, hogy a *ne bis in idem* elvének alkalmazhatósága lehetővé teszi a tagállamok hatóságai számára, hogy megtagadják az Amerikai Egyesült Államok által kért kiadatást.

98 Mindazonáltal emlékeztetni kell arra, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben leírt helyzet az Interpol által harmadik állam kérésére közzétett vörös riasztással érintett személy ideiglenes letartóztatására vonatkozik, nem pedig e személynek ezen állam részére történő kiadatására. Annak vizsgálata érdekében, hogy az SMVE 54. cikkének a jelen ítélet 89. és 90. pontjában szereplő értelmezése ellentétes lehet-e a nemzetközi joggal, először is az Interpol adatkezelési szabályzatának 82–87. cikkében található, az Interpol vörös riasztásának közzétételére vonatkozó rendelkezéseket és az ilyen figyelmeztető jelzések joghatásait kell megvizsgálni.

99 Márpedig e szabályzat 87. cikkéből kitűnik, hogy az Interpol tagállamai abban az esetben, ha a vörös riasztással érintett személyt a területükön megtalálják, csak akkor kötelesek e személyt ideiglenes letartóztatásba venni, ha az ilyen intézkedést „a nemzeti jog és az alkalmazandó nemzetközi szerződések lehetővé teszik”. Abban az esetben tehát, ha az Interpol vörös riasztásával érintett személy ideiglenes letartóztatásba vétele összeegyeztethetetlen az uniós joggal, amennyiben ez a figyelmeztető jelzés olyan tényállásra vonatkozik, amelyekre a *ne bis in idem* elvét kell alkalmazni, az Interpol valamely tagállama nem szegi meg az e szervezet tagjaként rá háruló kötelezettségeket, ha a letartóztatást nem foganatosítja.

100 Ezenkívül az ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy bár a tagállamok állampolgárainak harmadik államok részére történő kiadatására vonatkozó uniós jogi rendelkezések hiányában a kiadatásra vonatkozó szabályok elfogadása a tagállamok hatáskörébe tartozik, a tagállamok e hatáskörüket az uniós jog, különösen pedig az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdésében biztosított, a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog tiszteletben tartása mellett kötelesek gyakorolni (lásd ebben az értelemben: 2018. november 13-i Raugevicius ítélet, C-247/17, EU:C:2018:898, 45. pont; 2020. április 2-i Ruska Federacija ítélet, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, 48. pont).

101 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy nem nyert bizonyítást, hogy az Interpol által 2012-ben közzétett, WS-re vonatkozó vörös riasztás ugyanarra a tényállásra vonatkozott, mint amelyet Németországban az SMVE 54. cikke értelmében már jogerősen elbírálták.

102 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a jelen ítélet 88. pontjában kifejtetteknek megfelelően WS valamely szerződő államban vagy tagállamban történő ideiglenes letartóztatásba vétele ebben a szakaszban nem sérti sem az SMVE 54. cikkét, sem pedig az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdését, a Charta 50. cikkével összefüggésben értelmezve.

103 Ez az eredmény – amint azt a főtanácsnok az indítványának 98. pontjában megjegyezte – összhangban áll az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (HL 2002. L 190., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o.) és a büntetőügyekben kibocsátott európai nyomozási határozatról szóló, 2014. április 3-i 2014/41/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 130., 1. o.; helyesbítés: HL 2015. L 143., 16. o.) rendelkezéseivel.

104 Egyrészt, noha a 2002/584 kerethatározat 3. cikkének 2. pontja szerint az európai elfogatóparancs végrehajtását meg kell tagadni, ha a végrehajtó tagállam igazságügyi hatósága rendelkezésére álló információkból az derül ki, hogy a *ne bis in idem* elve alkalmazandó, e kerethatározat 12. cikkéből kitűnik, hogy amennyiben egy személyt európai elfogatóparancs alapján fognak el, e hatóság dönt arról, hogy e személyt a végrehajtó tagállam jogával összhangban továbbra is fogva tartják-e. Ebből következik, hogy az érintett személy letartóztatása vagy fogva tartása csak akkor kizárt, ha az említett hatóság megállapította, hogy a *ne bis in idem* elve alkalmazandó.

105 Másrészt, míg a 2014/41 irányelv 11. cikke (1) bekezdésének d) pontja szerint a valamely tagállamtól származó európai nyomozási határozat végrehajtása megtagadható a végrehajtó tagállamban, amennyiben e végrehajtás ellentétes lenne a *ne bis in idem* elvével, ezen irányelv (17) preambulumbekezdéséből az következik, hogy az európai nyomozási határozat alapjául szolgáló eljárások előzetes jellegére tekintettel annak végrehajtása nem tagadható meg, ha annak célja a *ne bis in idem* elvével való esetleges ütközés megállapítása.

106 A fentiekre tekintettel az első, a második és a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy az SMVE 54. cikkét és az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdését a Charta 50. cikkével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az, ha a valamely harmadik állam kérésére az Interpol által kiadott vörös riasztással érintett személyt valamely szerződő állam vagy tagállam hatóságai ideiglenes letartóztatásba veszik, kivéve ha a valamely szerződő államban vagy tagállamban hozott jogerős bírósági határozatban megállapítást nyer, hogy e személynek a vörös riasztás alapjául szolgáló tényállással megegyező cselekményét valamely szerződő államban vagy tagállamban már jogerősen elbírálták.

A negyedik és a hatodik kérdésről

107 Az együttesen vizsgálandó negyedik és hatodik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2016/680 irányelv rendelkezéseit az SMVE 54. cikkével és a Charta 50. cikkével összefüggésben úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az Interpol által kiadott vörös

riasztásban szereplő személyes adatoknak a tagállami hatóságok által történő kezelése, ha az e figyelmeztető jelzéssel érintett személynek az említett figyelmeztető jelzés alapjául szolgáló tényállással megegyező cselekményét valamely tagállamban már jogerősen elbírálták, és ebből következően a *ne bis in idem* elve alkalmazandó.

108 Konkrétabban, a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy ilyen esetben a tagállamok hatóságai rögzíthetik-e az ilyen vörös riasztásban feltüntetett személyes adatokat a körözési nyilvántartásukban, illetve tárolhatják-e az adatokat, amennyiben a rögzítésre már sor került.

109 A 2016/680 irányelv 3. cikkének 2. pontja szerint ezen irányelv értelmében „adatkezelés” alatt „a személyes adatokon vagy adatállományokon automatizált vagy nem automatizált módon végzett bármely művelet vagy műveletek összessége [értendő], a gyűjtés, a rögzítés, […] a törlés, illetve a megsemmisítés”.

110 Ezen irányelv 2. cikkének (1) bekezdése szerint ez az irányelv a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által az 1. cikk (1) bekezdésében meghatározott célokból, azaz a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása – így többek között a közbiztonságot fenyegető veszélyekkel szembeni védelem és e veszélyek megelőzése – céljából végzett kezelésére alkalmazandó.

111 Az Interpol vörös riasztásában feltüntetett személyes adatoknak valamely tagállam körözési nyilvántartásában való, ezen állam hatóságai által a nemzeti jog alapján történő rögzítése tehát a 2016/680 irányelv hatálya alá tartozó adatkezelésnek minősül. Ugyanez igaz az ezen irányelv 3. cikkének 2. pontja értelmében ezen adatokon végzett minden más műveletre vagy műveletek összességére.

112 Egyébiránt a 2016/680 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontja értelmében a tagállamok többek között előírják, hogy a személyes adatokat egyrészt jogszerűen és tisztességes módon kell kezelni, másrészt pedig, hogy gyűjtésük csak meghatározott, egyértelmű és jogszerű célból történjen, és azokat ne kezeljék e célokkal össze nem egyeztethető módon. Ezen irányelv 8. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „az adatkezelés csak akkor és kizárólag annyiban […] jogszerű, ha és amennyiben olyan feladat ellátásához szükséges, amelyet valamely illetékes hatóság az 1. cikk (1) bekezdésében meghatározott célokból végez, és uniós vagy tagállami jog alapján történik”.

113 Amint az a 2016/680 irányelv (25) preambulumbekezdéséből kitűnik, mivel az Interpol a feladatának teljesítése céljából személyes adatokat kap, tárol és továbbít az illetékes hatóságoknak annak érdekében, hogy támogassa őket a nemzetközi bűnözés megelőzésében és a nemzetközi bűnözés ellen folytatott küzdelemben, ezért indokolt megerősíteni az Unió és az Interpol közötti együttműködést „a személyes adatok hatékony cseréjének előmozdításával, biztosítva ugyanakkor a személyes adatok automatikus kezelésével kapcsolatban az alapvető jogok és szabadságok tiszteletben tartását”.

114 Ebből következik, hogy az Interpol vörös riasztásában feltüntetett személyes adatoknak a tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságai általi kezelése a 2016/680 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében vett jogszerű célt követ.

115 Kétségtelen, hogy a 2016/680 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének a) pontja előírja, hogy a személyes adatok kezelését jogszerűen kell végezni ahhoz, hogy ezen irányelvnek megfeleljen. Az is igaz, hogy – amint azt a kérdést előterjesztő bíróság megjegyezte – a 2016/680 irányelv 7. cikkének (3) bekezdéséből és 16. cikkének (2) bekezdéséből kitűnik, hogy főszabály szerint kérni lehet a személyes adatok törlését, ha ezeket az adatokat jogellenesen továbbították.

116 Mindazonáltal, amint azt a főtanácsnok az indítványának 112. pontjában lényegében megjegyezte, abból, hogy az Interpol által kiadott vörös riasztás olyan tényállásra vonatkozik, amelyek tekintetében a *ne bis in idem* elve alkalmazható lehet, nem lehet arra következtetni, hogy az e figyelmeztető jelzésben feltüntetett személyes adatokat jogellenesen továbbították, és hogy ezen adatok kezelését jogellenesnek kell tekinteni.

117 Egyrészt ugyanis az említett adatoknak az Interpol általi továbbítása nem minősül a 2016/680 irányelv hatálya alá tartozó személyesadat-kezelésnek, mivel ez a szervezet nem minősül az ezen irányelv 3. cikkének 7. pontja értelmében vett „illetékes hatóságnak”. Másrészt sem az említett irányelv, sem pedig más uniós jogi norma nem írja elő, hogy kizárt az Interpol vörös riasztásában feltüntetett személyes adatok kezelése akkor, ha a *ne bis in idem* elve alkalmazható lehet.

118 A tagállamok jogának releváns rendelkezésein alapuló ilyen adatkezelés főszabály szerint az ezen államok illetékes hatóságai által a 2016/680 irányelv 1. cikkének (1) bekezdésében meghatározott célból végzett feladatok ezen irányelv 8. cikkének (1) bekezdése értelmében vett ellátásához is szükséges. Ezek az illetékes hatóságok ugyanis, amelyek alatt ezen irányelv 3. cikkének 7. pontja értelmében minden olyan közhatalmi szerv értendő, amely a bűncselekmények megelőzését, nyomozását, felderítését vagy üldözését, illetve büntetőjogi szankciók végrehajtását illetően eljárni jogosult, beleértve a közbiztonságot fenyegető veszélyekkel szembeni védelmet és e veszélyek megelőzését, nem tudnák teljesíteni feladatukat, ha főszabály szerint nem lenne lehetőségük arra, hogy az Interpol vörös riasztásával érintett személynek a figyelmeztető jelzésben feltüntetett személyes adatait rögzítsék a nemzeti körözési nyilvántartásban, és nem végezhetnék el az ezzel összefüggésben szükségessé váló további adatkezelési műveleteket.

119 Végeredményben a jelen ítélet 84. pontjában kifejtetteknek megfelelően az Interpol vörös riasztásában feltüntetett személyes adatoknak a tagállami hatóságok által történő kezelése – amennyiben csak gyanújelek alapján feltételezhető, hogy az említett figyelmeztető jelzés olyan tényállásra vonatkozik, amelyre a *ne bis in idem* elve alkalmazandó – elengedhetetlennek bizonyulhat pontosan e helyzet fennállásának vizsgálatához.

120 Emlékeztetni kell azonban arra, hogy amennyiben a valamely szerződő államban vagy tagállamban hozott jogerős bírósági határozattal megállapítást nyer, hogy az Interpol által kiadott vörös riasztás ténylegesen az e figyelmeztető jelzéssel érintett személy már jogerősen elbírált cselekményével megegyező tényállásra vonatkozik, következésképpen pedig a *ne bis in idem* elve alkalmazandó, ez a személy – amint az az első, a második és a harmadik kérdésre adott válaszból kitűnik, továbbá figyelembe véve az SMVE-nek a Charta 50. cikkével összefüggésben értelmezett 54. cikkét – nem vonható büntetőeljárás alá ugyanezen cselekmények miatt, következésképpen nem fogható el ezen cselekmények okán a tagállamokban. Úgy kell tehát tekinteni, hogy e körülmények között az Interpol vörös riasztásában feltüntetett személyes adatoknak a tagállamok körözési nyilvántartásában való rögzítése már nem szükséges, éppen ezért az érintett személy jogosult kérni a 2016/680 irányelv 16. cikkének (2) bekezdése értelmében az adatkezelőtől a rá vonatkozó személyes adatok haladéktalan törlését. Ha azonban a rögzített adatokat tárolják, azt olyan megjegyzésnek kell kísérnie, hogy a szóban forgó személlyel szemben a *ne bis in idem* elve alapján ugyanazon cselekmény miatt már nem indítható büntetőeljárás valamely tagállamban vagy szerződő államban.

121 A fenti megfontolásokra tekintettel a negyedik és a hatodik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2016/680 irányelv rendelkezéseit az SMVE 54. cikkével és a Charta 50. cikkével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy azokkal mindaddig nem ellentétes az Interpol által kiadott vörös riasztásban feltüntetett személyes adatok kezelése, amíg valamely szerződő államban vagy tagállamban hozott jogerős bírósági határozattal megállapítást nem nyer, hogy az e figyelmeztető jelzés alapjául szolgáló tényállásra a *ne bis in idem* elve alkalmazandó, feltéve hogy ez az adatkezelés megfelel az ezen irányelvben megállapított feltételeknek, különösen pedig az említett irányelv 8. cikkének (1) bekezdése értelmében szükségesnek bizonyul valamely illetékes hatóság feladatának ellátásához.

A költségekről

122 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

1) **A Benelux Gazdasági Unió államai, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Francia Köztársaság kormányai között a közös határaikon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről szóló, 1985. június 14-i Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló, 1990. június 19-én Schengenben aláírt és 1995. március 26-án hatályba lépett egyezmény 54. cikkét és az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdését az Európai Unió Alapjogi Chartájának 50. cikkével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az, ha a valamely harmadik állam kérésére a Bűnügyi Rendőrség Nemzetközi Szervezete (Interpol) által kiadott vörös riasztással érintett személyt a Benelux Gazdasági Unió államai, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Francia Köztársaság kormányai között a közös határaikon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről szóló, 1985. június 14-én Schengenben aláírt megállapodásban részes valamely állam vagy valamely tagállam hatóságai ideiglenes letartóztatásba veszik, kivéve ha e megállapodásban részes valamely államban vagy valamely tagállamban hozott jogerős bírósági határozatban megállapítást nyer, hogy e személynek a vörös riasztás alapjául szolgáló tényállással megegyező cselekményét az említett megállapodásban részes valamely államban vagy valamely tagállamban már jogerősen elbírálták.**

2) **A személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/680 európai parlamenti és tanácsi irányelv rendelkezéseit a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló, 1990. június 19-én aláírt egyezmény 54. cikkével és az Európai Unió Alapjogi Chartájának 50. cikkével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy azokkal mindaddig nem ellentétes a Bűnügyi Rendőrség Nemzetközi Szervezete (Interpol) által kiadott vörös riasztásban feltüntetett személyes adatok kezelése, amíg a Benelux Gazdasági Unió államai, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Francia Köztársaság kormányai között a közös határaikon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről szóló, 1985. június 14-én Schengenben aláírt megállapodásban részes valamely államban vagy valamely tagállamban hozott jogerős bírósági határozattal megállapítást nem nyer, hogy az e figyelmeztető jelzés alapjául szolgáló tényállásra a *ne bis in idem* elve alkalmazandó, feltéve hogy ez az adatkezelés megfelel az ezen irányelvben megállapított feltételeknek, különösen pedig az említett irányelv 8. cikkének (1) bekezdése értelmében szükségesnek bizonyul valamely illetékes hatóság feladatának ellátásához.**

3) **Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett ötödik kérdés elfogadhatatlan.**

Aláírások